

کارآفرینی سازمانی

رتبه‌بندی عوامل کارآفرینی سازمانی با تکنیک AHP فازی و تاپسیس فازی در
صنعت بانکداری

نویسنده:

فاطمه مطواعی

سرشناسه	: مطواعی، فاطمه، ۱۳۶۲-
عنوان و نام پدیدآور	: کارآفرینی سازمانی: رتبه‌بندی عوامل کارآفرینی سازمانی با تکنیک.... / نویسنده فاطمه مطواعی.
مشخصات نشر	: دامغان: مهر حنظله، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۲۱۰ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۷۲۶۴۰۰-۵
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: کارآفرینی
موضوع	: Entrepreneurship
رده بندی کنگره	: HB۶۱۵
رده بندی دیویی	: ۳۳۸/۰۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۶۱۱۱۶۸۵

کارآفرینی سازمانی

نویسنده: فاطمه مطواعی

ناشر: مهر حنظله

طراح جلد و صفحه‌آرا: زهرا رستگار

شابک: ۹۷۴-۶۲۲-۷۲۶۴-۰۰-۵

نوبت چاپ: اول - زمستان ۱۳۹۸

شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۳۰۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۳	مقدمه
۱۵	فصل اول: کارآفرینی سازمانی
۱۷	کارآفرینی سازمانی
۱۸	ضرورت شناخت عوامل موثر در کارآفرینی
۱۹	شکل ۱: مدل سلسله مراتبی ابعاد کارآفرینی سازمان
۲۰	انتخاب جامعه آماری
۲۰	نوآوری موضوع
۲۰	اصطلاحات کاربردی
۲۳	فصل دوم: ادبیات تحقیق
۲۶	مبانی نظری
۳۰	منطق فازی
۴۰	پیشینه پژوهش
۴۴	خلاصه فصل
۴۵	فصل سوم: روش پژوهش
۴۷	مراحل اجرای تحقیق
۴۸	مراحل پژوهش
۴۸	شکل شماره ۳: ۱ مراحل اجرای تحقیق
۴۸	روش تحقیق

۴۹	جامعه آماری
۴۹	حجم نمونه
۵۰	روش جمع‌آوری داده‌ها به دو روش کتابخانه‌ای و میدانی
۵۰	ابزار گردآوری داده‌ها
۵۱	جدول ۲-۳ طیف زبان‌شناسی
۵۱	جدول ۳-۳ رتبه‌فازی برای عبارت‌های کلامی در روش TOPSIS فازی
۵۱	ماتریس مقایسات زوجی و نحوه تکمیل جدول
۵۲	جدول ۴-۲ ماتریس مقایسات زوجی
۵۲	تعیین روایی (اعتبار) پرسشنامه
۵۲	پایایی (اعتمادپذیری) پرسشنامه
۵۳	تصمیم‌گیری در شرایط فازی
۵۴	تکنیک FAHP
۵۶	تکنیک TOPSIS فازی
۵۹	فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده‌ها
۶۱	شرح داده‌ها
۶۱	آزمون سؤالات
۶۳	جدول ۱-۴ جدول مقایسه عناصر سطح دوم با توجه به معیارهای کارآفرینی سازمانی
۶۴	جدول ۲-۴ جدول محاسبه معکوس
۶۴	جدول ۳-۴ جدول محاسبه S_k
۶۵	جدول ۴-۴ جدول محاسبه درجه بزرگی
۶۶	جدول ۵-۴ جدول محاسبه‌ی وزن شاخص‌ها
۶۶	جدول ۶-۴ جدول محاسبه بردار وزن شاخص‌ها
۶۷	جدول ۷-۴ وزن‌نمایی زیر معیارهای کارآفرینی سازمانی با توجه به معیار کارآفرینی سازمانی
۶۹	جدول ۸-۴ جدول مقایسه عناصر سطح سوم با توجه به معیارهای عوامل رفتاری
۷۰	جدول ۹-۴ جدول محاسبه معکوس
۷۰	جدول ۱۰-۴ جدول محاسبه S_k

جدول ۱۱-۴	جدول محاسبه‌ی وزن شاخص‌ها	۷۱
جدول ۱۲-۴	جدول محاسبه بردار وزن شاخص‌ها	۷۲
جدول ۱۳-۴	وزن نهایی زیر معیارهای عوامل رفتاری با توجه به معیار عوامل رفتاری	۷۳
جدول ۱۴-۴	جدول مقایسه عناصر سطح سوم با توجه به معیارهای عوامل زمینه‌ای	۷۵
جدول ۱۵-۴	جدول محاسبه معکوس	۷۶
جدول ۱۶-۴	جدول محاسبه S_k	۷۶
جدول ۱۷-۴	جدول محاسبه‌ی وزن شاخص‌ها	۷۷
جدول ۱۸-۴	جدول محاسبه بردار وزن شاخص‌ها	۷۷
جدول ۱۹-۴	وزن نهایی زیر معیارهای عوامل زمینه‌ای با توجه به معیار عوامل زمینه‌ای	۷۸
جدول ۲۰-۴	جدول مقایسه عناصر سطح سوم با توجه به معیار عوامل ساختاری	۷۹
جدول ۲۱-۴	جدول محاسبه معکوس	۸۱
جدول ۲۲-۴	جدول محاسبه S_k	۸۱
جدول ۲۳-۴	جدول محاسبه‌ی وزن شاخص‌ها	۸۲
جدول ۲۴-۴	جدول محاسبه بردار وزن شاخص‌ها	۸۲
جدول ۲۵-۴	وزن نهایی زیر معیارهای عوامل ساختاری با توجه به معیار عوامل ساختاری	۸۳
جدول ۲۶-۴	تلفیق اوزان سه سطح و محاسبه وزن نهایی بانک‌ها (دولتی، نیمه دولتی، خصوصی)	۸۵
جدول ۲۷-۴	ماتریس تصمیمگیری ارزیابی گزینه‌ها	۸۶
جدول ۲۸-۴	بی‌مقیاس سازی ماتریس تصمیم	۸۸
جدول ۲۹-۴	ماتریس بی بعد وزن	۹۰
جدول ۳۰-۴	ایده آل مثبت و منفی	۹۲
جدول ۳۱-۴	میزان فاصله هر گزینه تا ایده آل مثبت و منفی	۹۳
جدول ۳۲-۴	تعیین نزدیکی نسبی یک گزینه به راه حل ایده آل	۹۳
فصل پنجم:	نتیجه‌گیری و راهکارها	۹۵
نتیجه‌گیری و بررسی سؤالات پژوهشی		۹۷
اولویت نهایی بانک‌ها		۹۹

۶۹	راهکارهای کاربردی
۱۰۳	بحث و مقایسه
۱۰۴	راهکارهای پیشنهادی
۱۰۵	پیوست‌ها
جدول ۴-۲۳	جدول مقایسه زوجی عناصر سطح چهارم (بانک‌ها) با توجه به معیار ساختار سازمان
۱۰۷	کارآفرینی
جدول ۴-۲۴	وزن نهایی بانک‌ها با توجه به معیار ساختار سازمان کارآفرینی
جدول ۴-۲۵	جدول مقایسه زوجی عناصر سطح چهارم (بانک‌ها) با توجه به معیار تصمیم‌گیری/کنترل
جدول ۴-۱۶	وزن نهایی بانک‌ها با توجه به معیار تصمیم‌گیری/کنترل
جدول ۴-۳۷	جدول مقایسه زوجی عناصر سطح چهارم (بانک‌ها) با توجه به معیار سیستم پاداش
جدول ۴-۳۸	وزن نهایی بانک‌ها با توجه به معیار سیستم پاداش
جدول ۴-۳۹	جدول مقایسه زوجی عناصر سطح چهارم (بانک‌ها) با توجه به معیار استراتژی سازمان
۱۱۶	کارآفرینی
جدول ۴-۴۰	وزن نهایی بانک‌ها با توجه به معیار استراتژی سازمان کارآفرینی
جدول ۴-۴۱	جدول مقایسه زوجی عناصر سطح چهارم (بانک‌ها) با توجه به معیار سیستم مالی و بودجه‌ای
۱۱۹	
جدول ۴-۴۲	وزن نهایی بانک‌ها با توجه به معیار سیستم مالی و بودجه‌ای
جدول ۴-۴۳	جدول مقایسه زوجی عناصر سطح چهارم (بانک‌ها) با توجه به معیار سیستم ارزیابی عملکرد
۱۲۲	
جدول ۴-۴۴	وزن نهایی بانک‌ها با توجه به معیار سیستم ارزیابی عملکرد
جدول ۴-۴۵	جدول مقایسه زوجی عناصر سطح چهارم (بانک‌ها) با توجه به معیار سیستم اطلاعاتی
جدول ۴-۴۶	وزن نهایی بانک‌ها با توجه به معیار سیستم اطلاعاتی
جدول ۴-۴۷	جدول مقایسه زوجی عناصر سطح چهارم (بانک‌ها) با توجه به معیار سیستم تحقیق و توسعه
۱۲۸	
جدول ۴-۴۸	وزن نهایی بانک‌ها با توجه به معیار سیستم تحقیق و توسعه
جدول ۴-۴۹	جدول مقایسه زوجی عناصر سطح چهارم (بانک‌ها) با توجه به معیار عوامل سیاسی/دولت
جدول ۴-۵۰	وزن نهایی بانک‌ها با توجه به معیار عوامل سیاسی/دولت

- جدول ۵۱-۴ جدول مقایسه زوجی عناصر سطح چهارم (بانک‌ها) با توجه به معیار زیر ساخت‌ها..... ۱۳۴
- جدول ۵۲-۴ وزن نهایی بانک‌ها با توجه به معیار زیر ساخت‌ها..... ۱۳۶
- جدول ۵۳-۴ جدول مقایسه زوجی عناصر سطح چهارم (بانک‌ها) با توجه به معیار ارتباطات..... ۱۳۷
- جدول ۵۴-۴ وزن نهایی بانک‌ها با توجه به معیار ارتباطات..... ۱۳۹
- جدول ۵۵-۴ جدول مقایسه زوجی عناصر سطح چهارم (بانک‌ها) با توجه به معیار دسترسی به منابع..... ۱۴۰
- جدول ۵۶-۴ وزن نهایی بانک‌ها با توجه به معیار دسترسی به منابع..... ۱۴۲
- جدول ۵۷-۴ جدول مقایسه زوجی عناصر سطح چهارم (بانک‌ها) با توجه به معیار فناوری..... ۱۴۳
- جدول ۵۸-۴ وزن نهایی بانک‌ها با توجه به معیار فناوری..... ۱۴۵
- جدول ۵۹-۴ جدول مقایسه زوجی عناصر سطح چهارم (بانک‌ها) با توجه به معیار تغییرات / عدم اطمینان..... ۱۴۶
- جدول ۶۰-۴ وزن نهایی بانک‌ها با توجه به معیار تغییرات/عدم اطمینان..... ۱۴۸
- جدول ۶۱-۴ جدول مقایسه زوجی عناصر سطح چهارم (بانک‌ها) با توجه به معیار پیچیدگی..... ۱۴۹
- جدول ۶۲-۴ وزن نهایی بانک‌ها با توجه به معیار پیچیدگی..... ۱۵۱
- جدول ۶۳-۴ جدول مقایسه زوجی عناصر سطح چهارم (بانک‌ها) با توجه به معیار بازار..... ۱۵۲
- جدول ۶۴-۴ وزن نهایی بانک‌ها با توجه به معیار بازار..... ۱۵۴
- جدول ۶۵-۴ جدول مقایسه زوجی عناصر سطح چهارم (بانک‌ها) با توجه به معیار فرهنگ سازمانی..... ۱۵۵
- جدول ۶۶-۴ وزن نهایی بانک‌ها با توجه به معیار فرهنگ سازمانی..... ۱۵۷
- جدول ۶۷-۴ جدول مقایسه زوجی عناصر سطح چهارم (بانک‌ها) با توجه به معیار حمایت مدیریت..... ۱۵۸
- جدول ۶۸-۴ وزن نهایی بانک‌ها با توجه به معیار حمایت مدیریت..... ۱۶۰
- جدول ۶۹-۴ جدول مقایسه زوجی عناصر سطح چهارم (بانک‌ها) با توجه به معیار خطرپذیری..... ۱۶۱
- جدول ۷۰-۴ وزن نهایی بانک‌ها با توجه به معیار خطرپذیری..... ۱۶۳
- جدول ۷۱-۴ جدول مقایسه زوجی عناصر سطح چهارم (بانک‌ها) با توجه به معیار ویژگی‌های مدیران..... ۱۶۴
- جدول ۷۲-۴ وزن نهایی کارمندان دانشگاه‌ها با توجه به معیار ویژگی‌های مدیران..... ۱۶۶
- جدول ۷۳-۴ جدول مقایسه زوجی عناصر سطح چهارم (بانک‌ها) با توجه به معیار ویژگی‌های کارکنان..... ۱۶۷
- جدول ۷۴-۴ وزن نهایی بانک‌ها با توجه به معیار ویژگی‌های کارکنان..... ۱۶۹
- جدول ۷۵-۴ جدول مقایسه زوجی عناصر سطح چهارم (بانک‌ها) با توجه به معیار توانمندسازی کارکنان..... ۱۷۰

- جدول ۴-۷۶ وزن نهایی بانک‌ها با توجه به معیار توانمندسازی کارکنان ۱۷۲
- جدول ۴-۷۷ جدول مقایسه زوجی عناصر سطح چهارم (بانک‌ها) با توجه به معیار روحیه گروهی ۱۷۳
- جدول ۴-۷۸ وزن نهایی بانک‌ها با توجه به معیار روحیه گروهی ۱۷۵
- جدول ۴-۷۹ جدول مقایسه زوجی عناصر سطح چهارم (بانک‌ها) با توجه به معیار سبک رهبری سازمان‌های کارآفرین ۱۷۶
- جدول ۴-۸۰ وزن نهایی بانک‌ها با توجه به معیار سبک رهبری سازمان‌های کارآفرین ۱۷۸
- جدول ۴-۸۱ جدول مقایسه زوجی عناصر سطح چهارم (بانک‌ها) با توجه به معیار خلاقیت و نوآوری ۱۷۹
- جدول ۴-۸۱ وزن نهایی بانک‌ها با توجه به معیار خلاقیت و نوآوری ۱۸۱
- جدول ۴-۸۱ جدول مقایسه زوجی عناصر سطح چهارم (بانک‌ها) با توجه به معیار خود کارآمدی ۱۸۲
- جدول ۴-۸۴ وزن نهایی بانک‌ها با توجه به معیار خود کارآمدی ۱۸۴
- جدول ۴-۸۵ جدول مقایسه زوجی عناصر سطح چهارم (بانک‌ها) با توجه به معیار آینده‌نگری ۱۸۵
- جدول ۴-۸۶ وزن نهایی بانک‌ها با توجه به معیار آینده‌نگری ۱۸۷
- جدول ۴-۸۷ جدول مقایسه زوجی عناصر سطح چهارم (بانک‌ها) با توجه به معیار تجربه پیشین ۱۸۸
- جدول ۴-۸۸ وزن نهایی بانک‌ها با توجه به معیار تجربه پیشین ۱۹۰
- فهرست منابع ۱۹۱

مقدمه

متغیر در دهه‌های اخیر تغییر و تحولات در زمینه رقابت روزافزون و عدم اطمینان شرایط محیطی باعث شده است که سازمان‌های بزرگی که تمایل اندکی در روش و ساختارهای خود می‌دهند، نتوانند با شرکت‌های کوچکی که از انعطاف‌پذیری، سرعت، نوآوری بالاتری برخوردار هستند، رقابت کنند. امروزه جامعه به سازمان‌هایی نیازمند است که کارآفرینی را ترویج داده و استعداد های افراد را شکوفا می‌کند. (عریون و همکاران، ۱۳۹۰: ۳۴). امروزه سازمان‌ها به طور فزاینده‌ای در موقعیت‌هایی قرار می‌گیرند که گرایش داشتن به سمت فعالیت‌های کارآفرینانه، برایشان نیروی محرک محسوب می‌گردد؛ بنابراین سازمان‌ها ناچارند شرایطی را فراهم آورند که جو و روحیه کارآفرینی در سازمان‌ها حکم‌فرما شده و کارمندان آن‌ها بتوانند به‌طور فردی و گروهی کارآفرینی کنند. به همین دلیل سازمان‌های مختلف مشتاقانه در حال ترویج فعالیت‌های کارآفرینانه در میان پرسنل خود هستند (اکولز و همکاران، ۱۹۹۶: ۵۵). یکی از مهم‌ترین عوامل تسهیل‌کننده کارآفرینی در سازمان، ساختار و تشکیلات متناسب با اهداف مورد نظر می‌باشد. سازمانی که قصد انجام فعالیت‌های کارآفرینانه را داشته باشد، باید از ساختاری منعطف و مناسب استفاده نماید. فضای مناسب برای فعالیت‌های کارآفرینانه تنها زمانی ایجاد می‌شود که ساختار سازمانی به عنوان یک پستر قوی، زمینه را برای ظهور چنین فضایی آماده نماید. (کاتسیکا و همکاران، ۲۰۱۱: ۳). کارآفرینی به عنوان سنبل و نماد تلاش و موفقیت در امور تجاری بوده و کارآفرینان پیشگامان موفقیت‌های تجاری در جامعه هستند. توانایی آن‌ها در بهره‌گیری از فرصت‌ها، نیروی آن‌ها در نوآوری و ظرفیت آن‌ها در تبادل موفقیت، به عنوان معیارهایی هستند که کارآفرینی نوین به وسیله آن‌ها سنجیده می‌شود. لذا برای توسعه جوامع لازم است انقلاب کارآفرینی رخ دهد. این انقلاب در قرن حاضر اهمیتی به مراتب بیشتر از اهمیت انقلاب صنعتی دارد. به طور کلی، پیشرفت سریع دانش و فناوری و تغییر روزهای جمعیت ساختاری نظیر افزایش سطح تحصیلات، اشتغال و افزایش طول عمر و سالخوردگی جمعیت، حضور اثر بخشی بازارهای سرمایه و آشنایی

بیش از پیش مدیران با پدیده کارآفرینی سبب شده تا گرایش به سمت کارآفرینی در استراتژی شرکت‌ها شدیداً مورد توجه قرار گیرد (صالحی امیری، ۱۳۸۷: ۹۱). کارآفرینی جامعه را به سمت تغییرات تکنیکی و مبتکرانه سوق داده و باعث رشد اقتصادی می‌شود و دانش جدید را به خدمات و محصولات جدید تبدیل می‌کند (نوروز زاده و رضایی، ۱۳۸۸: ۴۶). با نگاهی به روند اجتماعی در دهه‌های اخیر به این نتیجه می‌رسیم که سازمان‌ها باید خود را با تغییراتی که در آینده رخ خواهد داد، سازگار نمایند. اگر قرار است یک سازمان ادامه حیات بدهد و بخواهد بقای خود را تضمین نماید، باید در برابر تغییراتی که در محیط رخ می‌دهد از خود واکنش مناسب نشان دهد. از این رو تغییرات برنامه‌ریزی شده، در گرو تغییراتی است که در رفتار افراد گروه‌های مسئول در سازمان رخ می‌دهد و سازمان می‌تواند با استفاده از آن‌ها افراد و کارکنان خود را وادار کند رفتارهای متفاوتی در پیش گیرند و در شیوه انجام وظیفه و رابطه متقابل با همکاران، تجدید نظر کنند (طاهری لاری، ۱۳۸۳: ۴۰).